

PREVENTIVNI PROGRAM RADA GRUPE DJECE I MLADEŽI S POREMEĆAJIMA U PONAŠANJU MODIFIKACIJA PONAŠANJA PUTEM IGRE "MPPI": RAD S OBITELJI – ALTERNATIVA INSTITUCIONALIZACIJI

Antun Ilijaš

CZSS Zagreb, Ured Peščenica

Sunčana Kusturin

Krešo Makvić

vanjski suradnici

CZSS Zagreb, Ured Peščenica

SAŽETAK

Neosporna je i nezaobilazna uloga i važnost obitelji u razvoju i odrastanju djeteta, ali i tijekom cjelokupnog životnog puta svakog čovjeka. Obitelj za dijete predstavlja vrelo i jezgro početnih znanja o drugim ljudima i vanjskom svijetu. U njoj se uči, dijele radosti i teškoće. Prirodna je težnja čovjeka za skladnim i harmoničnim obiteljskim odnosima, no neke obitelji u tome ne uspijevaju. Niz razloga može narušavati, ugrožavati i uništavati cjelovitost i kvalitetu obiteljskog života. Obiteljski problemi najčešće se reflektiraju u cijeloj svojoj jačini na dijete. Kod pojedine djece nastanak poremećaja u ponašanju logična su posljedica neodgovarajućeg i problematičnog obiteljskog okruženja. Izdvajanje djeteta i upućivanje u odgovarajuću instituciju jedan je od načina intervencije i pomaganja kako djetetu, tako i cijeloj obitelji. U našem radu usmjeravamo pažnju na potrebu i sadašnju praksu rada s obiteljima tijekom institucionalizacije djeteta. Za cjelovito, kvalitetno i učinkovito pomaganje u rješavanju i ublažavanju obiteljskih problema neophodno je da se uz tretman djeteta u ustanovi istovremeno provodi i stručan rad s obitelji u cjelini. Međutim, rad s obitelji moguć je i potreban ne samo kada je dijete izdvojeno, već i kao mjera prevencije nastanka i razvoja problema. Stoga ćemo u posljednjem dijelu ovog rada prikazati dva osnovna oblika rada s obiteljima u sklopu Preventivnog programa "Modifikacija ponašanja putem igre", kao i rezultate istraživanja provedenog s roditeljima koji su uključeni u ovaj Program. Analiza praktičnih iskustava iz rada s roditeljima kroz roditeljske sastanke i individualni savjetodavni rad tijekom obilazaka obitelji, pokazuje smislenost i opravdanost takvog načina rada, prvenstveno u cilju prevencije, ali i kao jednu od mogućnosti podizanja kvalitete i sadržajnosti provođenja institucionalnih i vaninstitucionalnih oblika zaštite djece i obitelji u cjelini.

Ključne riječi: obitelj, institucionalizacija, preventivni program

1. UVOD

Obitelj, s cijelim kolopletom sadržaja i uloga najkraće možemo opisati kao temeljnu ljudsku zajednicu u kojoj život nastaje i prestaje. Djeca, koju često i s punim pravom nazivamo našim najvećim

blagom i darom, imaju pravo na brigu i zaštitu odraslih članova obitelji, ali i zajednice u cjelini. Od djetetovog rođenja obitelj je ta koja ima izravan i najveći, kako pozitivan tako i negativan, utjecaj na izgradnju osobe pogotovo u razdoblju djetinjstva i mladenaštva. Upoznavanje djece s kulturom, vri-